

va i Västerdala

– nyhetsbrevet om ditt avlopp och vår miljö

Dags att fimpa? Bra, men gör det inte i avloppet!

Att rökning skadar den egna hälsan hör vi dagligen. Men är du medveten om att tobaksaskan skadar både människor och miljö om den hamnar i avloppet? Aska och fimpar innehåller nämligen tungmetallen kadmium.

Kadmium är en tungmetall som växterna inte behöver och som är skadlig för människan. Tillsammans med bly och kvicksilver är kadmium en av de tungmetaller som utgör de allvarligaste riskerna för miljön. Sedan 1982 är det förbjudet att använda kadmium i Sverige, med vissa undantag.

Finns i batterier...

Kadmium är en biprodukt från zinkframställning. Den har spridits till miljön genom industriell användning, men också som en förorening i handelsgödselmedel som innehåller fosfat. Kadmium finns även i nickelkadmiumbatterier. När dessa felaktigt läggs i soporna och hamnar i avfall som energiutvinns genom förbränning, sprids kadmium till luften. Utsläppen av kadmium från svensk avfallsförbränning har minskat kraftigt de senaste tio åren, till följd av att nickelkadmiumbatterier samlas in separat från hushållen. Utsläppen från industrier har också minskat sedan 1970-talet, liksom kadmiuminnehållet i gödselmedel.

Fortfarande ökar dock kadmiumhalterna i åkermarkerna. En av källorna sägs vara nedfall från koleldning i en del

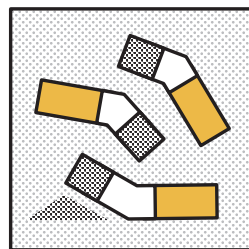
av Sveriges grannländer, samt nedfall från småskaliga biobränsleeldade pannor.

Kadmium utsöndras mycket långsamt ur kroppen och kan på sikt orsaka njurskador. Omkring 50 procent av det kadmium som hamnar i avloppet kommer från hushållen. En del från toalettavfallet, en del från andra aktiviteter i hemmet som ackumulerar kadmium. Som exempel kan nämnas textiltvätt, matrester, diskvatten och personlig hygien.

...och i tobak

Den som röker drar i sig mycket kadmium. Anledningen är att tobaksplantan anrikas kadmium. En människa som rökt i många år kan ha 30 procent mer kadmium i kroppen än en icke-rökare i samma ålder. Fimpen innehåller också kadmium. Fimpar som slängts på gatan hamnar via regnvattnet så småningom i rännstenbrunnen. Där utlakas kadmiumet ur fimpen och hamnar i dagvattnet som går vidare ut till ån och blir en del av kretsloppet. Det är alltså inte bara ur nedskräpningssynpunkt man inte ska slänga fimpar på gatan.

Även via vår mat får vi i oss kadmium.



I spannmålsprodukter, lever, njure, musslor och ostron finns särskilt stora mängder av tungmetallen.



Välj alternativa färger

En stor kadmiumbov är konstnärsfärger. Det är tillåtet med kadmiumsalter i färgpigment i konstnärsfärger: röda och gula nyanser. Detta gäller inte bara oljefärger utan även akryl- och akvarellfärger samt glasyr och porslinsfärger. En del av dessa färger hamnar av ovarsamhet i avloppet och spillvattnet. Kadmium sprids då till kommunens reningsverk och till röt slammet. Man räknar med att tio procent av det kadmium som finns i röt slam härrör från konstnärsfärger. Om slammet används på åkermark tas kadmium upp av grödorna.

Det finns nu alternativa färger som är kadmiumfria. Använd gärna dessa. Dessa färger i den röda och gula färgskalan har tilläggsbeteckningarna **hue**, **imit** eller **sub**. En kadmiumfri färg kan alltså heta "Kadmiumrött hue". Färgen innehåller inte kadmium trots att ordet finns med i namnet.

Positiva mätresultat från Västerdalas avlopp!

Det visar analysen av ett prov som togs på Västerdalaområdets avloppsvatten för några veckor sedan. Vi analyserade LAS, en anjonisk tensid som finns i vissa tvättmedel som inte är miljömärkta. I en tidigare mätning hade vi hittat LAS medan det inte gick att upptäcka några halter denna gång. Fortsätt med den goda vana att bara använda miljömärkta tvättmedel.

va i Västerdala utges av

VA-enheten, Eslövs kommun,
0413-623 58, 0413-625 56



ESLÖVS KOMMUN